

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6694
Tarih : 30.07.2024

15067

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 30.07.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

Ayrımcılığın yaygınlaşması ve bu yaygınlaşmada kolluk ve yargının da önemli bir unsur olduğu göze çarpmaktadır. Ne yazık ki pek çok kez kolluk güçleri ile yargı, Kürtleri simgeleyen renkleri renkleri suç unsuru haline getirmiştir. 2017 yılında Adana'da gerçekleşen bir düğün konvoyu kolluk tarafından durdurulmuş ve damat adayı ve diğer araç sürücüsüne 95'er TL idari para cezası kesilmişti. Ve o tarihlerde de benzeri bir gündem yaratılmıştı. Halihazırda ise mesele daha da boyutlanarak sarı-kırmızı-yeşil şal takan damat ve dokuz kişi tutuklanmış; damat ve 9 kişiye "örgüt üyeliği", "örgüt propagandası yapmak" iddiasıyla 13,5 yıl ila 23,5 yıl arası ceza istenmiştir. Erzurum'un bir ilçesinde DBP İlçe Eş Başkanlığı yapan, aynı zamanda çoban da olan Necati Yazıcı'nın evinde kızına ait etekte yer alan sarı-kırmızı-yeşil renklerden ötürü hakkında suç isnadı yapılmıştı. Benzer örnekler ne yazık ki çok daha fazla yaşanmıştır. Konu bununla da sınırlı kalmamıştır. Mersin'de Kürtçe müzik eşliğinde halay çektiği için gözaltına alınarak, servis edilen fotoğrafların ardından yeni gözaltı ve tutuklamalar gerçekleşmiş, 'halay çekme'nin suç olduğuna kadar varan söylemler halkları galeyana getirmek için dozu artırılarak kullanılır hale gelmiştir. Çok çeşitli kentlerde soruşturma konusu edilen halay çekme meselesinden ötürü İstanbul'da farklı zamanlarda yapılan düğünlerde Kürtçe şarkılarla halay çektikleri için gözaltına alınan 18 kişiden 11'i tutuklanmıştır. Yine Siirt'te bir düğünde çektikleri halay nedeniyle Filiz Taşkesen ile 3 çocuğu, 25 Temmuz günü ev baskınıyla gözaltına alınmış; Taşkesen ve 3 çocuğu, 27 Temmuz'da "Örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla tutuklanma talebiyle Siirt Sulh Ceza Hâkimliği'ne sevk edilmiştir. Yine Hakkari'de Kürtçe şarkı söyledikleri için gözaltına alınan sanatçılar "örgüt propogandası" iddiasıyla tutuklanmışlardır. Yine halay çekenlerin trol hesaplar tarafından hedef gösterilmesi sebebiyle Aydın'da askerlik yapan B.S. isimli kişi, askerlik şubesinde gözaltına alınmıştır. B.S.'nin Arnavutköy ilçesinde kendi askerlik eğlencesinde Kürtçe şarkıya eşlik ettiği ve halay çektiği için "örgüt propagandası" iddiasıyla tutuklanarak, cezaevinde gönderildiği bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Yine halay çekenler arasında yer alan bir kişinin de arandığı bilgisi de kayıtlara yansımıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Düğün konvoylarında bulunan araçlara kesilen idari para cezalarının dayanağı nedir?
- 2- Son beş yıl içinde kaç düğün konvoyunda bulunan araca idari para cezası kesilmiştir? Bunların kaçının gerekçesi sarı-kırmızı-yeşil mendil ve Kürtçe müzik olmuştur?
- 3- İlgili mevzuatta sarı, kırmızı ve yeşil renklerin düğün ve konvoylarda kullanılmayacağı aksi halde para cezası kesileceği yazmakta mıdır?
- 4- Son günlerde çok sayıda düğünde halay çekilmesi nedeniyle gözaltı işlemi yapılmış olup, kolluk görevlilerinden düğünlerde bulunmak ve düğüne müdahale etmek amacıyla bir birim mi kurulmuştur?
- 5- Kürtlerin tüm düğünlerini izleme ve soruşturma açma kararı mı alınmıştır?
- 6- Düğün-nişan-kutlama-taziye-cenaze gibi ortak acı ve sevinçlerin hepsi izlenecek midir?
- 7- Evlere kamera konularak evde kim Kürtçe konuşmuş, takip edip tutuklayacak mısınız?
- 8- Bir sonraki aşamada Kürtçe ağıt yakanları mı tutuklayacaksınız?
- 9- Son günlerde kolluk ve yargının düğünlere özel ilgisinin kaynağı nedir?
- 10- Düğünlere müdahale edilmesi konusunda özel bir karar mı alınmıştır?
- 11- Halay çekilmesi fiili hangi unsurları gerekçe edilerek suç isnadı yapılmaktadır?
- 12-Halay çekmek suç olmadığına göre kolluk ve yargı görevlerini kötüye kullanma suçunu işlemiyor mu?
- 13- Halay çektiği gerekçesiyle gözaltı işlemi uygulamak, tutuklamak görevi kötüye kullanma suçunun yanı sıra halkı kin ve düşmanlığa tahrik; ayrımcılık ve nefret suçu değil mi? Bu konuda sorumlular hakkında adli ve idari soruşturma açılması ve sorumlulara yaptırım uygulanması gündeminizde midir?
- 14- Merkezi bir karar olduğu düşünülen bu uygulamanın sona erdirilmesi için bir önlem alınması kamuoyuna bir açıklama yapılması gündemde midir?
- 15- İktidarın ayrımcılık politikası renklere değin indirgenmiş midir? Ayrımcılık ile mücadele edilmesi gerekirken neden toplumdaki ayrımcılığı derinleştiren hamleler yapılmaktadır?
- 16- Halkları birleştiren, eğlence araçlarından birisi olan ve bir gelenek haline gelmiş olan düğünler neden kriminalize edilmektedir? Bu tür uygulamalarla Kürtlerin düğün yapma hatta eğlenme haklarının elinden alınması mı amaçlanmaktadır?
- 17- Halkların eğlenme ve düğün gibi en temel haklarının baskı ve zor ile susturulması mı amaçlanmaktadır? Bu uygulamaları yapanlara yaptırım uygulanması başta olmak üzere ayrımcılığın, toplumları ayrıştırmasına ve kutuplaştırılmasına yönelik hangi tedbirleri alacaksınız?